

A te helyedben

5. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A

7

BEMELEGÍTÉS: A TE HELYEDBEN – MEGÖREGEDNI/MEGFIALODNI

Ez fog történni:	A tanulók a teljes testüket használva kísérleteznek azzal milyen lehet megfiatalodni, majd megöregedni.
Szükséges:	
Előkészíteni:	
A tér előkészítése:	Győződj meg róla, hogy nincs akadály vagy csúszásveszély.
Így néz ki a tér:	Tágas tér.

ÚTMUTATÓ:

Az osztály párokra oszlik aszerint, hogy kiknek hasonló színű a zoknija.

- Kérd meg a diákokat, hogy idézzék fel, miben voltak mások 4 éves ovisként, 2 évesen és 0 éves csecsemőként. Mennyiben más most a testük és az arcuk? Segítsenek egymásnak visszafelé fejlődni a mai önmaguktól apró újszülött énükig, hasonlóképpen ahhoz, ahogy korábban az érzelmek skáláján mozogtak. A diákok dolgozzanak együtt.
- Ezután kérd meg a tanulókat, hogy ugyanígy öregedjenek is meg. A mai (7-8 éves) valójuktól serdülőkorukig (13-14 évesig), felnőttkorukig (20-50 évesig), végül öregkorukig (70-90/100 évesig). Kérd meg őket, hogy gondoljanak a testükre és arcukra. Hogyan fog változni? A párok együtt, egymást segítve dolgozzanak.
- Idézzétek fel a csúszó skála koncepcióját. A skála ezúttal az életkort mutassa. Térjete vissza a különböző életkorokra, és hagyjátok, hogy lépésenként mindenki végigjárhassa a csecsemőkortól az öregkorig megtett utat. Miután életkorban föllépegettetek, folytassák visszafelé haladva.
- Reflexió:** Milyen érzés volt így megváltoztatni az életkorodat? Hogyan csináltad? Hogyan változik a tested az életed folyamán? Gondoltál korábban a tested átalakulására?

REFLEXIÓ: CSÖNDES ELMÉLYÜLÉS SÉTÁLVA

Ez fog történni:	A tanulók csöndben körbejárnak az iskolában, majd visszatérnek az osztálytermükbe, ahol elmélyülnek és megosztják gondolataikat a csoporttal.
Szükséges:	
Előkészíteni:	
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Az iskola közösségi terei (folyosók, előterek stb.) vagy külső terek.

ÚTMUTATÓ:

- Magyarázd el a tanulóknak, hogy most az elmélyüléshez rövid sétára mennek az iskola területén. Beszélgetsetek a reflexív, elmélyült séta fogalmáról – mit jelent az? (A séta lehetőséget ad a tanulóknak a nyugodt – csöndes – gondolkodásra, s miközben magukon töprengenek, más szemmel tekinthetnek az iskolájukra.)
- Kérd meg a tanulókat, hogy séta közben csöndben szemlélődjenek, miközben az alábbi kérdésem gondolkodnak: *Figyeljék meg a többi tanulót, akik az iskolában sétálnak. Ne beszéljenek hozzájuk, csak képzeljék el (némán/magukban), milyenek lehettek kiskorukban, akár csecsemőként. Azon is tűnődj el, hogyan tudod őket elképzelni, amint a jövőben élnek az életüket?*
- Térjete vissza az osztályterembe. Kérd meg a tanulókat, hogy keressenek egy nyugodt helyet a teremben, ahol – mint az előző foglalkozásokon – lehunyják szemüket, és ha szükséges, adj nekik néhány további percet a kérdések végiggondolására.
- Vitassátok meg:** Milyen volt csöndben sétálni? Nem vonta el semmi a figyelmeteket? Hogyan lehetne jobban összpontosítani legközelebb? Sorolják ötleteiket. Beszéljétek meg, milyen volt valaki más életét elképzelni.

JEGYZETEK

A te helyedben

5. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A

7

FŐ TEVÉKENYSÉG: KOLLÁZS PORTRÉK

Ez fog történni:	A tanulók kollázs portrét készítenek saját fényképeik, és más felnőttek/öregék fotóiból gyűjtött arcrészleteket felhasználva.
Szükséges:	Tanulónként egy A/3-as papír/kartonpapír. Régi gyerekfotókból (Isd. 2. foglalkozás képei), az osztály diákjainak képeiből, és más felnőtt és idős emberek fotóiból kivágott szemek, orrok, szájak és fülek, arcrészletek (Isd. feladatbank). Toll, színesceruza, szalvéta, fonál, madzag, szalag, színes papírlapok és más kollázsselemek. Diákonként egy ragasztó.
Előkészíteni:	Készíts el, nyomtasd és vágd ki a fent sorolt arcrészleteket. Több méretben is reprodukáld az arcrészleteket fénymásolóval, vagy digitális képkalkoló programot használva.
A tér előkészítése:	Minden tanuló asztalára készíts ki egy jó adag arcrészlet-kivágást
Így néz ki a tér:	Asztalok köré szervezett csoportok.

ÚTMUTATÓ:

- Minden csoportot a maga asztalához ültess le, és engedd, hogy asztalonként kinyissák az 5. napi borítékot. Benne a diákok önmaguk felnagyított fotóit találják. Magyarázd el a tanulóknak, hogy a mai foglalkozáson kollázst fognak készíteni, és kérdezd meg tőlük, vissza tudnak-e emlékezni, csináltak-e már ilyet valaha. (Isd. 2. téma: A mi otthonunkban.) Biztasd őket, hogy magyarazzák el, mi a „kollázs”.
- Magyarázd el, hogy a mai foglalkozáson kollázs-portrét készítenek arcrészlet-kivágásokból, és hogy a sokféle szem-, fül-, orr- és száj kivágás az ő iskolájuk régi gyerekközösségét és a saját osztályuk diákjait ábrázoló fotókból származnak. Mutass nekik néhány mintát az arcrészletek kivágásaiból, és az ép fotók eredetijét (mind a gyerekek saját fotóit, mind a többiekét) függeszd a falra, hogy mindenki lássa. Emlékeztess a diákokat, hogy nem az a dolgunk, hogy a fotókat reprodukálják, vagy valószerű képet rakjanak össze, hanem az, hogy új, eredeti műveket alkossanak. A sokféle fotó más-más részletét összeillesztve valami újat hoznak létre. (Ha mutatsz nekik mintákat, sok legyen és különféle, máskülönben egyet se mutass.)
- Az egyes csoportokban terítsd ki a kivágott arcrészleteket, és minden tanulónak adj egy papírlapot vagy kartont, amire a darabjait ragaszthatja. Figyelj arra, hogy a csoportok létszámuknak megfelelően elegendő képszeletet kapjanak.
- Kérd meg a tanulókat, idézzék fel, majd mondják el, hogy is játszották a Királynő és a Drakula játékot korábban. Magyarázd el nekik, hogy ez alkalommal Drakula az, aki igazat mond, a Királynő pedig hazudik.
Példa a magyarázásra:
„A mai foglalkozáson Drakula utasításait kell követnünk.”
„Ha például Drakula azt mondja, »keress egy orrot!«...» (ekkor fölmutatsz egy képet, amin orr van) „... nyúlj bele a képek kupacába, vedd ki egy orrot, és helyezd rá a papírodra! Vigyázz, **csakis akkor tégy így, ha úgy kezdem a mondatot, hogy »Drakula azt parancsolja«.** Próbáljuk ki!”
 - „Drakula azt parancsolja, »keress egy orrot«. Nagyszerű, helyezd el a lapodon ott, ahol szerinted lennie kell. Remek, akkor folytassuk!”
 - „Keress egy száját!” (Itt felmutatsz egy képet, amin száj van.) „**Vigyázat, Drakula ezt nem parancsolta!**”„**És fordítva:** Ez alkalommal a Királynő jön, de a Királynő hazudik. Bármit is mond, ne kövessétek, helyette keressétek meg azt a részletet, amelyik a kezemben van!”
Haladóknak: Drakula és a Királynő szerepét oda-vissza váltogassátok.
- A tanulók a kollázs befejezésén egyedül dolgozzanak: „Helyezd a darabjaidat a lapon oda, ahol szerinted a helyük van. Ha elégedett vagy az összes elhelyezésével, ragaszd fel őket a papírra!”
- Kérd meg a tanulókat, hogy párokban (egy közel ülővel) vitassák meg, hogyan csinálhatnák még jobban. Gazdagítsák kollázsukat több részlettel, használjanak ceruzát/tollat/zsírkrétát?, körvonalazzák a fejet?, rajzoljanak haját, ruhát?, használjanak színeket?, még több képkivágást?, ahogy jónak látják. 3-4 perc megbeszélési időt kapjanak.
- 10/15 perc időt adj a tanulóknak, hogy munkájukat/rajzukat kiegészítsék aszerint, amit a megbeszélés után gondolnak.
- Ha elkészültek a kollázsok, helyezd őket az eredeti fotók mellé, majd engedd, hogy a tanulók hosszan megnézegezzék azokat. Biztasd a diákokat, hogy próbálják meg kitalálni, a kollázsok különböző részletei melyik fotóról kerültek oda.

JEGYZETEK